

KVALITETSDEKLARATION

Museer

Ämnesområde

Kultur och fritid

Statistikområde

Museer

Produktkod

KU0301

Referenstid

2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa och över tid följa besök på museer samt museernas årsarbetskrafter, intäkter och utgifter.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändare är bland annat museer, beslutsfattare på olika nivåer, myndigheter, branschorganisationer, massmedia och allmänhet.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken ger information om vilka museer som finns, besök, organisation och verksamhet hos museerna samt museernas personal och ekonomi. Statistiken omfattar centrala museer, övriga statliga museer, regionala museer, kommunala museer, övriga museer som omfattas av museilagen och andra museer.

1.2.1 Objekt och population

Populationen är museer i Sverige som uppfyller museilagens definition. Objektet museum definieras utifrån museilagens definition "en institution som är öppen för allmänheten och som förvärvar, bevarar, undersöker, förmedlar och ställer ut materiella och immateriella vittnesbörd om människan och människans omvärld". Kulturanalys har därför uteslutit museer som svarat att de inte uppfyller följande krav:

- Har regelbundna öppettider
- Tar emot besök av allmänheten
- Har egna fysiska eller digitala samlingar
- Bedriver pedagogisk verksamhet

Dessutom har museer som inte kan särredovisa sin verksamhet från annan verksamhet exkluderats från undersökningen.

Museer som haft tillfälligt stängt under hela året ingår inte i statistiken.

I undersökningen ingår museer med mindre än en årsarbetskraft samt botaniska trädgårdar men de presenteras i ett separat avsnitt och ingår inte i den officiella statistiken.

1.2.2 Variabler

Variabler som ingår i publiceringen för 2021 är:

- Antal museer.
- Organisation: huvudman samt organisationsform.
- Anläggningsbesök.
- Verksamhetsbesök: totalt antal, antal besök av barn och unga samt besök från skolor (antal elever).

- Museernas filialer och besök på dessa.
- Unika besök på museernas webbplats.
- Entréavgifter för vuxna.
- Åldersgräns för fri entré för barn.
- Samlingarnas inriktning.
- Antal årsarbetskrafter uppdelat på kön.
- Ideell utförda årsverken.
- Ekonomi: intäkter och kostnader uppdelade på intäkts- och kostnadsslag.
- Utställningar: antal permanenta, tillfälliga och vandringsutställningar, antal nyproducerade vandringsutställningar samt antal utställningsplatser för vandringsutställningarna.
- Publika aktiviteter: antal tillfällen uppdelade på typer av aktiviteter.

1.2.3 Statistiska mått

I statistiken redovisas totalt antal, median och andelar i form av procent.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna publiceras per

- Museum.
- Museikategori: centrala museer, övriga statliga museer, regionala museer, kommunala museer, övriga museer som omfattas av museilagen, andra museer, botaniska trädgårdar samt museer med mindre än en årsarbetskraft.
- År.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är kalenderåret 2021. För tidsserier redovisas uppgifter för kalenderåren 2003 till 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet får bedömas som god för museer med en årsarbetskraft eller mer. Museikategorin *Andra museer* har en högre osäkerhet då rampopulationen utökats under åren 2003–2014 och svarsfrekvensen i gruppen är lägre än i de övriga kategorierna.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är museernas tolkning av frågorna i enkäten och hur de därmed har sammanställt sina svar. Många mindre museer har knappa resurser och har därför ofta svårt att prioritera en omfattande och korrekt statistikinlämning. I och med att museerna får korrigera tidigare inlämnade uppgifter har tidsserierna med tiden blivit jämnare och saknade uppgifter är färre vilket gör att statistikens kvalitet successivt höjs.

2.2.1 Urval

Data om museerna har samlats in via en enkätundersökning till museerna. Samtliga museer i rampopulationen har fått en enkät. Eftersom inget urval skett föreligger inget urvalsfel.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen i 2021 års undersökning är baserad på tidigare års undersökningar samt museer som Myndigheten för kulturanalys fått kännedom om via Arbetslivsmuseernas samarbetsråd (ArbetSam) och Arbetets museer, Sveriges hembygdsförbund, Sveriges museer samt andra museer. En osäkerhet finns rörande de museer som inte har svarat på enkäten eller återkopplat på annat sätt. Det är okänt om dessa tillhör målpopulationen. Vissa museer saknar även aktuella kontaktuppgifter. Det kan också saknas museer som Myndigheten för kulturanalys inte har kännedom om.

2.2.3 Mätning

Insamlingsverktyget administreras av Research Automators AB. Den 2 februari 2022 skickades webbenkäten ut för att inhämta uppgifterna från museerna. Undersökningsperioden har pågått till 9 mars 2022 med en förlängning av svarstiden till 24 mars 2022 för några museer. Under undersökningsperioden har de museer som inte svarat på hela eller delar av enkäten fått påminnelser via e-post. De centrala museernas inrapporterade månatliga besöksuppgifter har använts som ett komplement till den övriga enkäten.

Anläggningsbesök och verksamhetsbesök. Museerna använder olika metoder för att mäta besök. Museer som tar entré mäter ofta antalet besökare genom antalet sålda biljetter. På museer utan entréavgift mäter har många mindre museer enkel manuell besöksräkning, medan många större museer har automatiserad utrustning. Somliga museer använder en enkel uppskattning av antalet museibesök. Att museerna har olika metoder för att räkna besök eller byter metod över tid gör att statistiken som visar utvecklingen av besök innehåller vissa osäkerheter då olika metoder är olika tillförlitliga.

Webbesök. Flera faktorer bidrar till en viss osäkerhet över mätningen av antalet unika besök på webbplatsen. Vissa museer uppger att de saknar verktyg eller resurser för att mäta korrekt. En del museer saknar webbplats och i vissa fall finns gemensamma lösningar där museets besök inte kan särskiljas från andra verksamheter. De tekniska lösningarna för att mäta besök på webbplatsen, dess kvalitet och vad som räknas som ett besök varierar också mellan museer. Yttre faktorer, såsom överbelastningsattacker, kan också bidra till en viss osäkerhet.

Andel barn och unga. En del museer räknar antalet unga besökare manuellt eller via sitt biljettsystem. Många museer använder dock i stället en metod där stickprov görs för att skatta hur många barn och unga som befinner sig på museet vid ett visst tillfälle. Mätningarna används sedan för att skatta antalet verksamhetsbesök av barn och unga av samtliga verksamhetsbesök under ett år. Sådana metoder kan antas vara mindre säkra.

Ideell årsarbetskraft. I mätningen ombeds museerna att ange antal timmar som ideell årsarbetskraft stått för under året. Det kan vara svårt att uppskatta ett

korrekt antal timmar för ett helt år då ideell arbetstid sällan registreras. Sådana resurser är även mer vanligt förekommande på mindre verksamheter som saknar sådana administrativa resurser. Därför förekommer viss osäkerhet i skattningen.

Intäkter per intäktsslag. För kommunala museer förekommer viss underskattning av deras intäkter då somliga kommunala intäkter inte redovisas under intäktsposten kommunala bidrag. Ett exempel är museer som ingår i en kommunal förvaltning vars lokalkostnader ibland bekostas av lokalnämnden.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet i undersökningen är, för museer med mer än en årsarbetskraft, 29 procent (128 museer av 449) och för museer med mindre än en årsarbetskraft och botaniska trädgårdar 54 procent (169 museer av 364).

Med bortfall avses de museer som inte svarat på någon av frågorna om totala intäkter, kostnader, besök eller årsarbetskrafter. Museer som haft stängt under hela året på grund av renovering, coronapandemin eller andra anledningar räknas också som bortfall. Undersökningen har även ett partiellt bortfall där museerna antingen inte slutfört alla delar i enkäten eller har svarat vet ej på många av frågorna.

2.2.5 Bearbetning

Data har bearbetats i flera steg. För att ge möjlighet för museerna att själva kontrollera kvaliteten i sina inlämnade uppgifter innehöll webbenkäten vid inrapporteringen de senaste nio årens värden (2012–2020) för antal besök, årsarbetskrafter, intäkter och kostnader.

De kontroller som skett av det inkomna datamaterialet är:

- Tidsseriedata över åren 2003–2020, om museet svarat på enkäten under tidigare års undersökningar.
- Extrema värden.
- Summor mot totaluppgifter.
- Differenser mot föregående år, till exempel för intäkter, kostnader och anställda.
- Att museerna inte förekommer som både eget museum och filial till ett annat museum.
- Måttenheter, exempelvis om en uppgift angetts i timmar trots att årsarbetskrafter efterfrågats.
- Kommentarer till inlämnade uppgifter.

Upptäckta fel har i största möjliga mån hanterats genom att kontakta uppgiftslämnaren som givits möjlighet att korrigera sina uppgifter. Avvikelser eller fel som upptäckts efter att insamlingen stängt har korrigerats av Kulturanalys i senare bearbetningar av data. Om en kommentar innehållit ett svar på en uppgift utan att frågan faktiskt hade besvarats har svaret i kommentaren använts.

2.2.6 Modellantaganden

En uppräknings har gjorts för bortfall i undersökningen för museer med minst en årsarbetskraft. Uppräkningen har gjorts på variablerna årsarbetskrafter, intäkter och kostnader. Modellen beskrivs i bilaga III till rapporten.

Tidsserien över besök har inte uppräknats för insamlingsåren 2020–2021. Inga inrapporterade värden från 2020–2021 har heller använts i beräkningen av uppräknade värden bakåt i tidsserien. Anledning är det stora tappet besökare under 2020–2021 som en följd av coronapandemin, där metoden för bortfallskomplettering har bedömts leda till en överskattning.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken är slutlig.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken avser hela 2021. Rapportering av uppgifter pågick till mars månad och publicering sker den 16 juni 2022, närmare 3 månader efter den sista mät dagen.

3.2 Frekvens

Statistik avseende museer publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats den 16 juni 2022. Planerat publiceringsdatum var 16 juni 2022.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken om museer finns publicerad i rapporten *Museer 2021* (Kulturfakta 2022:2) som går att ladda ned på Myndigheten för kulturanalys webbplats, www.kulturanalys.se. Rapporten kommer inte att tryckas. Tillhörande tabeller publiceras också på webbplatsen i Excel-filer.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Alla tabeller finns tillgängliga i Excel-filer på Myndigheten för kulturanalys webbplats. Annan statistik går att ta fram från insamlade uppgifter. Många av de opublicerade uppgifterna har dock en lägre kvalitet och är därför inte publicerade. Dessa uppgifter kan möjligen lämnas ut av Myndigheten för kulturanalys efter att ytterligare kvalitetsbedömning gjorts.

4.3 Presentation

I rapporten finns en textdel där statistiken sammanfattas och presenteras och större förändringar beskrivs. Resultaten presenteras i diagram och tabeller.

4.4 Dokumentation

Information om årets insamling, skillnader mot tidigare år, tolkningar av särskilt avvikande år, särskilda händelser som påverkat museerna samt information om mått finns i publikationen.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Många museer har en komplex organisation bestående av flera olika verksamheter. I vissa fall avser de inlämnade uppgifterna inte samma verksamhet som föregående år, vilket försvårar jämförbarheten över tid. Mellan olika insamlingsår kan också respektive museiorganisation ha sammanställt uppgifter på olika sätt.

Insamlingsformat, enkätdesign samt exakt formulering av vissa frågor har förändrats över tid, vilket också påverkar jämförbarheten. Vissa typer av frågor är svårare att jämföra över tid än andra, exempelvis frågor om utställningar, medan andra typer av frågor är mer robusta, såsom frågor om ekonomi.

Eftersom museerna har möjlighet att retroaktivt korrigera och uppdatera tidigare inrapporterade värden gällande antal besök, årsarbetskrafter, intäkter och kostnader kan uppgifter som publicerats tidigare år komma att förändras. Vid varje publicering räknas hela tidsserien om då det alltid finns uppdateringar i ingående statistik. Även uppräknade data kan skilja mellan åren då nya värden påverkar de som tidigare räknats upp.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det kan vara problematiskt att jämföra olika museikategorier då de har olika förutsättningar att besvara enkäten. Därför presenteras många uppgifter i procent samt med uppgift om antalet museer som ligger till grund för beräkningen.

Museikategorierna *övriga museer som omfattas av museilagen* och *andra museer* har sedan 2019 ersatt den tidigare kategorin *övriga museer*. Syftet med de nya kategorierna är att kunna identifiera samtliga museer som omfattas av museilagen. För tidsserier med uppräknade värden har de nya kategorierna slagits ihop till den gamla kategorin *övriga museer* för att kunna fortsätta tidsserierna.

Museerna får inför varje insamling ange vilken museikategori de tillhör. År 2020–2021 gjordes en särskild kontroll av museikategorier och de museer som bytt kategori från tidigare år. Syftet var att öka tillförlitligheten i redovisningsvariabeln. Särskilt kontrollerades kategorierna regionala och kommunala museer.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det finns stora skillnader gentemot andra undersökningar i hur de olika variablerna definieras, både internationellt och i Sverige. Detta gör det svårt att sammanvända statistikuppgifterna med uppgifter från annat land eller annan insamling.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i dataskyddsförordningen (2018:218). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

C Bevarande och gallring

Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar.

Samtliga uppgifter finns lagrade i SAS- och Excel-filer. Inga uppgifter gallras.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering av statistiken. Uppgifter beställs och publiceras internationellt av European Group on Museum Statistics och Nordiska ministerrådet.

F Historik

Statistik om verksamheten vid landets museer har sammanställts sedan 1932. Sedan 1984 ingår statistiken i Sveriges officiella statistik.

Museistatistiken har sammanställts av olika organisationer och myndigheter under åren. Från 2012 är Myndigheten för kulturanalys statistikansvarig myndighet. Mellan åren 2003 och 2010 hade Statens kulturråd ansvaret.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Myndigheten för kulturanalys
Kontaktinformation	www.kulturanalys.se
E-post	info@kulturanalys.se

Telefon	031- 395 20 00
----------------	----------------